

Aan de leden van de raad
i.a.a. de commissieleden

Datum
9 februari 2024

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk
822161

Bijlagen
3

Onderwerp:
Raadsinformatiebrief uitvoering Zonneveldenbeleid

Geachte leden van de raad,

Met deze Raadsinformatiebrief willen wij u informeren over de uitvoering van het zonneveldenbeleid.

Aanleiding

Op 8 juli 2021 heeft de gemeenteraad het beleidskader zonnevelden vastgesteld. Het beleid biedt een kader voor de realisatie van 55 hectare aan zonnevelden. U heeft eerder als raad, in november 2017, goedkeuring gegeven voor de realisatie van totaal 100 hectare aan zonnevelden tot 2025. Met de in september 2023 afgegeven "ontwerpverklaring van geen bedenkingen" voor zonneveld Oosterlaak is de procedure voor het laatste zonneveld van de totale 100 hectare afgerond.

Kernboodschap

Zonneveld Oosterlaak

Op 28 september 2023 heeft de Raad een ontwerpverklaring van geen bedenkingen afgegeven voor het planologisch mogelijk maken van zonneveld Oosterlaak nabij de Tuurdijk in 't Goy. Tegen het ontwerpbesluit en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen zijn geen zienswijzen ingediend. Dat betekent dat de ontwerpverklaring van geen bedenkingen – conform uw besluit – kan worden aangemerkt als definitieve verklaring van geen bedenkingen, zodat het college de omgevingsvergunning kan verlenen. Het definitieve besluit omgevingsvergunning is gepubliceerd op 20 december 2023 en lag ter inzage tot 31 januari 2024. De beroepstermijn is verlopen en de vergunning is daarmee onherroepelijk. Zonneveld Oosterlaak is het laatste zonneveld dat is vergund binnen het huidige zonneveldenbeleid. Daarmee is het zonneveldenbeleid uitgevoerd.

Zonnevelden in gemeente Houten

In de gehele gemeente Houten zijn de afgelopen jaren vergunningen verleend voor zes zonnevelden. De zonnevelden Oostrumsdijkje en Groenedijkje in 't Goy zijn al gerealiseerd en leveren stroom aan het elektriciteitsnet. Zonneveld Schalkwijkse stroom / Van Dijk in Schalkwijk is op dit moment in aanbouw en zal naar verwachting in maart/april 2024 in gebruik worden gesteld door de wethouder duurzaamheid. De zonnevelden De Knoest en De Heul in Schalkwijk zijn eerder in 2023 vergund. Tegen zonneveld De Heul was beroep aangetekend. De rechtbank heeft het beroep ongegrond verklaard, waardoor beide vergunningen voor De Knoest en De Heul ook onherroepelijk zijn.

Meer inhoudelijke informatie over de zonnevelden en de exacte locaties is te vinden in bijlage 1. Daarnaast is de informatie voor inwoners te vinden op de website via <https://www.houten.nl/groen-water-en-duurzaamheid/energie/zonnevelden>.

Consequentie

Met het verlenen van de omgevingsvergunning voor zonneveld Oosterlaak is het zonneveldenbeleid afgerond en kunnen initiatiefnemers daadwerkelijk van start gaan om de totale 100 ha zonneveld binnen de gemeente Houten te realiseren.

Het afgeven van een omgevingsvergunning betekent niet automatisch dat een zonneveld ook (snel) gebouwd kan worden. Voor zonnevelden De Knoest en De Heul geldt dat de lokale energiecoöperaties mede-eigenaar zijn. Lokaal eigendom betekent ook dat de bouw van het zonneveld met lokaal geld, opgebracht door leden van de coöperaties, gefinancierd moet worden. Dit blijkt in de praktijk moeilijk. Het gaat om grote sommen geld en naast eigen geld is ook een banklening aan de orde.

De energiecoöperaties willen graag met de gemeente in gesprek over hoe definitieve realisatie mogelijk kan worden gemaakt. Door in het financieringstraject de overheid een rol toe te bedelen, ontstaat voor de bank meer zekerheid. De te onderzoeken mogelijkheden zijn onder meer: garantstelling, afsluiten van een energiecontract door de gemeente of medefinanciering. Daarnaast is een mogelijke optie om als overheid deel te nemen aan een rechtsvorm (bijvoorbeeld een stichting). Zo wordt voor de bank (BNG) zichtbaar dat er sprake is van betrokkenheid van de gemeente, een voorwaarde voor financiering door de BNG.

Als de gemeente een rol in de financiering zou willen vervullen moet dit worden afgewogen tegen de risico's. Bovendien neemt de gemeente dan een extra rol naast de al bestaande rol van verlener en handhaver van de omgevingsvergunning. Dit kan in bepaalde situaties leiden tot de schijn van belangenverstrengeling.

Energieopwek in de Kromme Rijnstreek

Binnen de regio U16 werken gemeenten, provincie en waterschap samen aan de realisatie van de Regionale Energiestrategie (RES). Binnen de RES-regio kennen we bovenlokale deelgebieden. De Kromme Rijnstreek is er daar één van. Hier zitten de gemeenten Zeist, Bunnik, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Houten in en voeren wij overleg over de RES-doelstelling (ook wel genoemd: "Energie Kromme Rijnoverleg"). Binnen deze gemeenten zijn in totaal 16 zonnevelden vergund of zelfs al gerealiseerd. Deze beslaan een oppervlakte van ruim 236 hectare en wekken straks voor bijna 260 GWh (Gigawattuur) aan stroom op. De RES-doelstelling voor zonnevelden binnen de Kromme Rijnstreek wordt daarmee gehaald en is goed voor bijna 14% van het totale RES U16 bod van 1,8 TWh (Terawattuur). Zie bijlage 2 voor informatie en locaties van de zonnevelden in de Kromme Rijnstreek.

Planuitval

In tegenstelling tot de doelstelling voor zonne-energie blijft de doelstelling voor windenergie in de RES U16 achter, ook in de Kromme Rijnstreek. Daar voeren wij met onze collega's in de Kromme Rijnstreek het gesprek over. Er wordt gesproken over de disbalans tussen wind- en zonne-energie en de belemmeringen vanwege Nieuwe Hollandse Waterlinie/Unesco en Natura2000/Natuurnetwerk Nederland (NNN). Deze gesprekken gaan in goede harmonie en worden in 2024 voortgezet. De uitkomsten van deze gesprekken en van de gesprekken met onze inwoners betreft het college bij het voorstel aan de raad over de provinciale meest kansrijke gebieden voor windenergie. De gemeente Nieuwegein heeft zich recent gemeld bij het "Energie Kromme Rijnoverleg" om in gesprek te gaan over Natura 2000/NNN en Nieuwe Hollandse Waterlinie/Unesco. De gemeente Nieuwegein is voornamelijk geen vaste deelnemer van het "Energie Kromme Rijnoverleg".

Wat betekent dit voor de raad? (procedureel)

Medio 2024 zal een start worden gemaakt met de evaluatie van het zonneveldenbeleid. Er zal o.a. worden gekeken naar het proces van de maatschappelijke tender, de ranking van de plannen, de beoordeling van de aanvraag en eventuele aanpassingen in relatie tot de uitkomsten van de tender en het proces van vergunningverlening. Er zullen gesprekken worden gevoerd met verschillende betrokkenen in het proces: energiecoöperaties, ontwikkelaars, omwonenden en ambtenaren. In het voorjaar 2024 bespreken we voorafgaand aan de start van de evaluatie tijdens een college-bijpraatavond de aanpak met u. De evaluatie zal in de tweede helft van 2024 worden afgerond.

Nieuw beleidskader

We kijken ook naar de toekomst. Op basis van de evaluatie en het Burgerberaad Energie 2040 wordt nagedacht over de vraag of een nieuw zonneveldenbeleid noodzakelijk/wenselijk is. Daarbij betrekken we ook het collegeprogramma en de recente kamerbrief over de [zonneladder, waarin zonnevelden op landbouwgrond niet de voorkeur hebben](#). Deze kamerbrief is al in lijn met het geldende beleid van de gemeente.

Als u nog vragen heeft kunt u contact opnemen met Jelger Takken via telefoonnummer (030) - 63 92 611 of email jelger.takken@houten.nl

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Barink

G.P. Isabella

Bijlage(n) :

1. Overzicht locaties zonnevelden gemeente Houten
2. Overzicht locaties zonnevelden in de Kromme Rijnstreek
3. Lijst informatie zonnevelden in de Kromme Rijnstreek